

núm. 19 - març 2005

Consell Municipal de
la Dona de Sant Boi

8 de març 2005, dia internacional de les dones

Fem visibles les
dones als mitjans
de comunicació

Frederica Montseny, les contradiccions d'una època

El passat 12 de febrer Frederica Montseny hagués fet 100 anys. Va morir l'any 1994 a França –on residia des de què a l'any 1939 s'hagué d'exiliar arran la victòria de Franco i l'exèrcit nacional-, envoltada dels seus familiars, i en un trist oblit per part dels espanyols i espanyoles que llavors ja gaudíem d'una llibertat democràtica per la qual ella va dedicar la seva vida.

Montseny passarà a la història del nostre país per ser la primera dona ministra d'un govern espanyol i possiblement europeu. Entre novembre 1936 i maig de 1937, en plena Guerra Civil, va ocupar una cartera de nova creació: Sanitat i Assistència Social. Al front del Ministeri, va haver d'encarregar-se d'atendre les milers de persones refugiades i desplaçades a causa del conflicte bèl·lic, i va reorganitzar la beneficiència ja que des de les seves opcions anarquistes, aquesta havia de tenir un clar caràcter laic i no eclesiàstic com era llavors. Però sens dubte, allò pel que més se la recordarà és pel fet d'haver impulsat la llei que legalitzava l'avortament, i els centres de prostitució lliure, on les prostitutes podien acollir-se i aprendre un ofici.

La decisió de participar en un govern li comportà moltes pressions i crítiques. Una fervent anarquista militant com ella, nascuda al si d'una família llibertària, havia vist sempre l'estat com el gran enemic a combatre i es va trobar de cop amb un enemic més gran, el feixisme. Va considerar que el més important era guanyar la guerra i vèncer als feixistes, raó per la qual va decidir formar part del govern socialista de Largo Caballero. Decisió que molts companys seus no van comprendre i van censurar.

Carmen Alcalde, Premi d'honor de la Comunicació Local

El premi d'honor de la Comunicació Local –atorgat per la Diputació de Barcelona- ha estat enguany per la periodista Carmen Alcalde que el va rebre el passat 28 de gener en el decurs de la festa de la 24ª edició d'aquests premis.

Alcalde va néixer a Girona l'any 1936. Llicenciada en Filosofia i Lletres i Periodisme, ha desenvolupat majoritàriament la seva trajectòria professional en el món del periodisme escrit tot i que també ha treballat a la televisió. En decurs de la seva tasca sempre ha mostrat i plasmat la seva lluita en defensa dels drets de les dones.

Ha estat redactora dels diaris Los Sitios de Girona, *La Hoja del Lunes* de Barcelona, i *Diario Femenino*, on va ocupar el lloc de cap de secció, i col·laboradora a mitjans com *Triunfo*, *Destino*, *Cuadernos para el Diálogo*, *Blanco*

Ja a l'exili va patir el drama de tantes i tantes persones que van haver de fugir d'Espanya: el dolor de la derrota, llargues cues per passar la frontera, la mort del pare i de la mare, la presó.... Durant la invasió nazi de França va ser reclamada pel règim dictatorial de Franco acusada de diversos assassinats, causa que finalment va ser rebutjada, segons expliquen alguns biògrafs, perquè estava embarassada.

Frederica Montseny mai va abandonar les seves idees llibertàries. Durant la resta de la seva vida va continuar dedicant-se a la política i publicant articles i llibres entre els que destaca: *La mujer, problema del hombre*, *Cien días en la vida de una mujer*, *Crónica de la CNT*, *El anarquismo* i *Mis primeros cuarenta años*.

A la seva mort, la seva pròpia filla va reconèixer que la seva mare va haver de renunciar a la vida de mare i esposa per dedicar-se a la seva carrera política i a lluitar per a l'alliberament de la dona. Però, tot i això, mai va deixar França i no retornà a Espanya, ja que en el seu país d'acollida estaven els seus: fills, filles, nets i netes. Aquesta és una de les darreres contradiccions que la vida i el temps van posar davant a Frederica Montseny: va dedicar la seva vida als seus ideals però alhora també va ser una pionera en tractar de conciliar la seva faceta pública amb la familiar, cosa que en aquells anys era l'excepció i no pas la norma de les dones espanyoles.

y *Negro, Actual, Diari de Barcelona* (on va ser subdirectora) i *El Periódico*.

L'any 1965 va fundar juntament amb Mª Rosa Prats la revista gironina *Presencia* i al 1975 va fundar amb Lúcia Falcón la revista *Vindicación Feminista*.

De la seva feina a televisió cal destacar la direcció dels programes *Rastres i Té o cafè* de La 2 i sèrie *La claror daurada* de TV3, on a més també era guionista.

Carme Alcalde, a més, és autora de diversos llibres (*La mujer en la guerra civil española*, *Cartas a Lilith*, *Cómo leer un periódico*, *Federica Montseny, palabra en rojo y negro*, *El feminismo ibérico*, *Hierba fuerte* i *Las mujeres bajo el franquismo*).

Edita: Ajuntament de Sant Boi. Consell Municipal de la Dona

Redacció i coordinació: Associació de Dones Periodistes de Catalunya (Mavi Carrasco, Mª José Cantón, Marta Corcoy)

Maquetació i impressió: Eivissa&Associats

Impressió en paper ecològic

Adreceu les vostres idees a la Bústia de la Dona: Can Jordana
c/ Ebre, 27. Tel. 93 635 12 00, o per correu electrònic: bustiadona@stboi.es

Convocada la III edició del Concurs de Novel·la Delta

Fins el 8 d'abril, es podran lliurar les obres originals que es volen presentar a la III edició del Concurs de Literari per a Dones, DELTA. L'edició d'enguany d'aquest premi, -que convoca conjuntament les biblioteques i els ajuntaments de diversos municipis del Baix Llobregat, l'organitza l'Ajuntament de Sant Boi.

El premi Delta va nèixer amb l'esperit de fer visibles les aptituds creatives de les escriptores i per encoratjar les dones a escriure i desenvolupar al màxim tots els seus potencials. En aquesta edició, i com a novetat, el jurat també valorarà, a més de la qualitat de l'obra, que aquestes adoptin una perspectiva de gènere, és a dir, que incorporin certs elements com un llenguatge no sexista i l'absència d'estereotips androcèntrics vinculats al rol tradicional de la dona...etc.

Les dones interessades en participar en aquest concurs de novel·les poden recollir les bases amb tots els requisits a les biblioteques o als ajuntaments dels municipis organitzadors del Premi Delta.

La decisió del jurat es donarà a conèixer el proper 24 maig del 2005 a Sant Boi. La dotació del premi és de 3.000 euros, un trofeu i la publicació de l'obra guanyadora així com 600 euros i un trofeu per l'obra finalista. Aquest concurs literari per a Dones porta el nom Delta per reforçar el que hi ha en comú entre tots els municipis que participen: Castelldefels, el Prat de Llobregat, Gavà, Sant Vicenç dels Horts, Viladecans i Sant Boi de Llobregat.

Cinc anys fomentant la recerca històrica de les dones de Sant Boi

L'any 1999, l'Ajuntament, a petició del Consell Municipal de la dona, va convocar la 1ª beca d'investigació d'història de la dona a Sant Boi amb l'objectiu de recuperar memòria històrica, estudiar i analitzar la documentació generada per i a l'entorn de les dones de Sant Boi al llarg de la història. Fins ara s'han convocat 4 beques, els treballs de les quals ja s'han finalitzat i aquest any s'està fent el treball de la cinquena.

Tot seguit expliquem breument els continguts de les quatre recerques que ja han finalitzat i l'enunciat de la

cinquena:

Primera Beca. *Aproximació a les fonts documentals sobre el paper de les dones durant els segles XIV-XVI a Sant Boi de Llobregat.*

Julia Miquel i López realitzà una recerca sobre la situació de la dona medieval a Sant Boi a partir de les dades conservades a l'Arxiu municipal. Hostaleres, minyones, peixeteres, taverneres i fins i tot bruixes pobablen el nostre municipi a l'època medieval.

Segona Beca. *Dones del segle XX: Experiències viscudes. Visions del cos femení*

Sònia Guerra i López mostra com el cos per sí mateix informa del sexe, l'edat, la posició social, els valors, etc. Per aquest motiu, l'autora fa un recorregut per les vides de les santboianes a partir dels seus rècords més íntims relacionats amb el propi cos.

Tercera Beca. *Les dones i el segle XX. Aspectes socials, laborables i polítics.*

Alumnes de l'IES Rubió Ors coordinats per **Montserrat Vilajoliu**, professora de llengua i literatura catalana, recullen, a partir de la història oral, les experiències de les dones que treballaven a les fàbriques tèxtils santboianes a principis del segle XX.

Quarta Beca. *Sant Boi al segle XX: Dones dels barris.*

Jaume Soler i Luque analitza el paper que ha representat el col·lectiu de dones a l'evolució i desenvolupament de Sant Boi, a través de la seva implicació en el moviment associatiu, i com aquesta implicació femenina contribueix a la millora de les condicions de vida dels ciutadans.

Cinquena Beca. *Sant Boi entre 1931 i 1945: les dones i la vida quotidiana.*

Maite Farinya. En curs d'elaboració.

1r premi beca de recerca

Homenatge a dones que han exercit un ofici

Coincidint amb la commemoració del 8 de març dia internacional de les dones, diversos col·lectius professionals de dones de Sant Boi que ara estan jubilades han rebut, en els darrers anys, per part de l'Ajuntament un homenatge com a reconeixement a la seva dedicació professional a un ofici o professió que han exercit al llarg de la seva vida, de vegades en condicions difícils.

Fins ara han estat homenatjades les dones pageses, les treballadores de Can Dubler, Can Tirzet, Can Jordana i Can Massallera.

Can Jordana i Can Massallera, avui en dia dos equipaments d'ús públic i ciutadà, gràcies a la política endegada de recuperació del patrimoni industrial, eren, fins no fa gaires anys, dues fàbriques ben conegudes de la ciutat dedicades al sector tèxtil a les quals hi treballaven majoritàriament dones. Les dones que treballaven en aquestes fàbriques que van rebre l'homenatge són:

Can Jordana

Angelina Rabella Dinares. Àngels Novas Babot. Dolors Salabert Torruella. Luisa Mera Castro. M. Teresa Bubi Gibert. Magdalena Novas Babot. Maria Carbonell Mestres. Maria Carmen Mera Castro. Maria Colomina Devesa. Maria Novas Babot. Rosa Novas Babot. Pepeta Priu Puig. Pepeta Puig Bonich. Pepita Soler Cucurull. Primitiva Verdí Vergara. Teresa Piza Puig. Enriqueta Rabella Dinares. Mª Lluïsa Salabert Torruella. M. Teresa Romeu Llivina. Maria Puig Rius.

Can Massallera

Adelaida Terré i Marcellés. Amparo Pascual Santamaria. Anna Gabriel Palau. Anna Garcia Conesa. Anna Sabater Amorós. Anita Isidro Abad. Anna Gandía. Anna Moreno. Anna Vargas. Antonia Álvarez Barrero. Antonia Castells Vieto. Antonia Congost Congost. Asunción Sánchez. Sn. Bonosa. Carmen Fernández Castellanos. Carmen Isidro Raluy. Carmen Prieto Sevillano. Carmen Romero Benito. Cecília Vicente Hernández. Conxa Sánchez Sánchez. Conxita Fau Donat. Conxita Sala Burgués. Divina Armengol Murillo. Dolors Alcántara García. Dolors Estragués Sirvent. Dolors Lucía de Miguel. Encarnación Castillo Tejada. Enriqueta Manzanares Doménech. Filomena Herrera Roda. Genoveva Babiloni Mena. Inés Isidro Abad. Isabel Ródenas Puig. Josefa Ramoneda Mas. Juana Terradillos Señor. Leonor Traver Gil. Lúdia Sabater Amorós. Luisa Martín Viñas. M. Àngels Ferrer. M. Àngels Novas Babot. M. Pilar Gómez Caja. Magdalena Novas Babot. Maria Aguilera. M. Antonia Arándes Balaguer. Maria Casals Rodríguez. M. Eugènia Bernabé Fernández. Maria Marquina Tesan. Maria Nadal. Maria Novas Babot. M. Pilar Galera Mañas. Maria Vandellós Devesa. Maria Vicente. Mercè Vizuete Rodilla. Núria Illa. Olvido Álvarez Menéndez. Petra Romero Conejo. Prudencia Rudilla Castillo. Rafaela Espín. Rosa Novas Babot. Rosa Vargas Martínez. Rosita Rosich. Teresa Carbonell Fabra.

Manifest del 8 de març de 2005, dia internacional de les dones

Cada any la Diada del 8 de març, ens permet fer memòria i parlar de les dones que ens han precedit en la lluita per la igualtat; parlar en veu alta de les dones d'ara mateix, les que volen viure la diferència i reflectir la riquesa de la pluralitat, del saber i del fer seu.

La diada és una plataforma per reclamar la justícia i la igualtat d'oportunitats, per fer visibles les desigualtats vigents a molts àmbits de la societat i de la vida quotidiana. Viure la democràcia i en democràcia és la forma de convivència suprema que regeix en la nostra societat. La democràcia es fonamenta en dos grans principis: la

llibertat i la igualtat de les persones.

Encara queda molta feina per fer. Socialment les desigualtats són conegudes; tothom sap que les dones treballen molt més en les tasques domèstiques, que al món laboral tenen salaris més baixos i que la violència està fonamentada en raons de gènere. Per això ens cal una política de les dones creativa i sobretot decidida, que transformi les idees encara prevalents, amb paraules i diàleg.

La Federació de Municipis, la Diputació de Barcelona i els Ajuntaments, hem elaborat aquest Manifest per continuar denunciant:

- Les discriminacions en l'àmbit laboral, en l'obtenció de les prestacions socials com pateixen les dones vídues.
- Les imatges que s'ofereixen de les dones en la publicitat i en molts mitjans de comunicació que perpetuen els tòpics socials de gènere.
- Què el treball domèstic recau majoritàriament en les dones.
- Que la pobresa s'instal·la en la població femenina, molt especialment en la desplaçada.
- I que la Violència de gènere no para. No té aturador.

Les dones volem una societat cohesionada, solidària, sense violència i sense discriminacions, on es valorin tots els treballs, també els no remunerats amb una igualtat laboral efectiva. Que es reconeixin i es tinguin presents les aportacions i les necessitats de les dones. Sense la participació de les dones no hi ha futur per a ningú.

Per això en aquest any 2005, tot i reconeixent que des de les administracions s'està donant un impuls per acabar amb les desigualtats i les injustícies vers les dones, diem que no és suficient, per això,

MANIFESTEM

La necessitat d'incrementar els recursos per ampliar els plans d'acció que contemplin:

- Programes de prevenció contra la violència
- Propostes per una educació no sexista
- Propostes per combatre les discriminacions a l'àmbit laboral
- Programes específics d'acolliment per a dones desplaçades.
- Pressupostos suficients per donar el màxim suport a les polítiques municipals transversals per a la igualtat d'oportunitats i pels drets de les dones.
- Programes dotats de pressupost suficient per a la creació de serveis d'atenció a les persones dependents i a la infància per tal de garantir la igualtat d'oportunitats a l'accés al treball de les dones.

Mestres, infermeres i llevadores jubilades rebran aquest any un homenatge

El dimarts dia 8 de març dones jubilades que al llarg de la seva vida laboral han treballat de mestres, infermeres i llevadores rebran un homenatge com a continuació de la línia endegada pel Consell Municipal de la dona i que expliquem a la pàgina 4 d'aquesta revista, de reconèixer el mèrit i les dificultats que tenien aquestes dones quan, fa uns anys, es veien obligades a fer unes llargues jornades laborals i al mateix temps tirar endavant les feines de la casa, tenir cura de la família, de la gent gran i dels fills/es.

A aquest emotiu acte que tindrà lloc a Can Massallera a les 6 de la tarda, hi assistirà la pedagoga i actual presidenta del Consell Escolar de l'Estat, Marta Mata

Marta Mata i Garriga té un llarg currículum com a ensenyant, pedagoga i lluitadora per un ensenyament de qualitat. Ha estat la impulsora i creadora de l'associació de mestres Rosa Sensat. Diputada a les Corts Generals pel PSC en les legislatures de 1977 i 1979. Posteriorment, va ser regidora d'Educació a l'Ajuntament de Barcelona durant dos mandats: 1987 i 1991, senadora i diputada al Parlament de Catalunya.

Marta Mata

L'Ajuntament il·lustrarà a les dones jubilades que rebran l'homenatge un gravat dissenyat per l'artista santbolà Josep Díaz

Les dones, poc protagonistes als mitjans de comunicació

Diversos estudis i investigacions alerten sobre la poca presència de dones als mitjans, ja sigui als llocs amb responsabilitat o com a protagonistes de les informacions, malgrat que a les facultats de Ciències de la Comunicació, les dones són majoria.

Les informacions que veiem dia a dia tant a la premsa escrita com a les ràdios, televisions i webs continua enfocant a les persones que exerceixen el poder (majoria homes) i les dones apareixen essencialment com a models d'èxit a la premsa anomenada del cor, o bé com a víctimes i/o subjectes passius.

El nom d'una dona al titular d'una notícia, ja sigui a premsa, ràdio o televisió, continua sent una troballa excepcional. Les dones apareixen a la premsa femenina i del cor, o en tot cas a les informacions relacionades amb societat i, en menor grau, cultura. A més, les poques que apareixen com a protagonistes d'una notícia, la majoria de vegades, són presentades a partir d'estereotips, com a víctimes sobretot, però també com a objecte sexual o, en els pocs casos de dones amb poder, com a éssers despiadats, dones fredes, calculadores i manipuladores. La professora Joana Gallego condensa molt gràficament els estereotips amb què habitualment els mitjans de comunicació representen les dones en tres grans imatges: **belles sirenes, dames de ferro i vídues negres.**

La feina diària en periodisme es basa en una rutina preestablerta que marca l'evolució d'una notícia, des que es produeix fins que surt publicada. Als diaris, i als informatius de ràdio o televisió, es treballa a partir d'una previsió de temes que seran notícia l'endemà si no hi ha esdeveniments importants d'última hora. L'anàlisi dels llistats de temes previstos pels diaris *El País*, *La Vanguardia* i *El Periódico de Catalunya* l'any 1999, portada a terme per la investigadora Mª José Cantón i publicada al llibre *La premsa por dentro*, revela l'abismal diferència entre els temes previstos amb presència masculina i els amb presència femenina: 47% davant un 5%. A més, gairebé el 35% dels temes totals previstos estan protagonitzats per un home que apareix amb nom i cognom, davant un 4% que citen una dona d'aquesta manera. En molts casos, les dones no se citen pel seu nom i cognom, sinó per ser la dona d'algué, la mare o la filla. És a dir, les dones no apareixen pel que són elles mateixes. També se les cita per la seva professió: "la infermera va dir...", "la mestressa de casa"...

Les dones apareixen a la premsa com a models d'èxit o com a víctimes i subjectes passius

Aquesta reduïda presència de dones es troba, a més, localitzada en un grup determinat de seccions: Comunicació i Gent, Espectacles, Societat i Cultura, considerades les seccions secundàries dels diaris, les menys importants. Potser la secció de Cultura sigui una de les poques on s'obre una petita escletxa per on poden aparèixer dones valorades per sí mateixes, per les seves creacions artístiques, per la seva aportació intel·lectual a la societat.

Però si a les previsions i, per tant, a les reunions de decisió de les notícies que es publicaran, no es plantegen temes protagonitzats per dones, no es proposa cobrir esdeveniments en què hi estiguin implicades, no es contemplen qüestions que afectin les dones és lògic que la presència femenina a les pàgines dels diaris i als informatius segueixi sent tan escassa, més encara quan el grau d'acompliment d'aquestes previsions és superior al 71% (percentatge global dels diaris analitzats).

Una investigació sobre la representació de dones i homes a la premsa (1974-2000) i dirigida per la catedràtica de la UAB, Amparo Moreno també apunta en aquesta mateixa direcció. Les dades obtingudes a partir d'una anàlisi minuciosa d'una mostra de diaris, dominicals i setmanaris, ha permès detectar la persistència d'unes rutines que dificulten que les explicacions periodístiques siguin permeables a bona part dels canvis que viu la societat, i per tant, la seva parcialitat com a font d'informació pel debat polític i com a font historiogràfica. Als diaris considerats d'informació general, la mirada informativa apareix especialment restrictiva i androcèntrica, ja que s'enfoca de forma preferent als homes que formen part de les classes i pobles dominants i exerceixen el poder polític, econòmic i cultural. Aquesta perspectiva no s'ha ampliat gaire al llarg del temps, i els últims anys s'ha desviat dels homes identificats amb noms i cognoms cap a les institucions i entitats, generant unes explicacions cada vegada més abstractes i allunyades de les possibilitats d'intervenció política de la majoria de la població. Alhora, les dones i la resta d'homes mereixen poca atenció, excepte com a models d'èxit o com a víctimes i subjectes passius.

Per tant, mentre que la publicitat i les publicacions de major tirada posen de manifest els canvis que ha introduït el mercat de consum en l'acumulació privada de riquesa i els models de comportaments ètics i estètics, als diaris, el debat polític resta reduït a les confrontacions públiques entre una minoria de persones que ostenten el poder i

Agafa el telèfon i utilitza la teva veu.

Recupera la teva vida.

900 72 74 76

AJUNTAMENT DE SANT BOI DE LLOBREGAT

Sant Boi nostre

les institucions, i s'exclou d'aquest debat, i per tant es nega la capacitat d'intervenció política a la majoria de dones i homes.

Per tal que el discurs dels mitjans de comunicació dedicats a l'anomenada informació general sigui igualitari i just amb les dones, Joana Gallego proposa canvis a tots els nivells: aspectes estructurals (deguts a l'organització empresarial dels mitjans), aspectes que provenen de la cultura periodística (formes de treballar, manera molt particular de veure i estructurar la realitat, etc.); aspectes socioculturals, és a dir, que si una societat és masclista, això es reflectirà als seus mitjans; i aspectes individuals, que depenen de cada periodista, de la seva sensibilitat, formació, etc. Cal, perquè es produeixi el canvi, que la voluntat de tractar la informació tenint en compte com afecta les dones, no només als homes, i la voluntat de fer visible allò que els passa a les dones estigui present a tots els àmbits.

Minoria de dones al periodisme

Les dones representen el 37% del conjunt de periodistes, tal com ho revela el *Llibre Blanc de la Professió Periodística a Catalunya*, editat pel Col·legi de Periodistes i presentat a l'octubre de 2004. Segons aquestes dades, la percepció que el periodisme és una professió feminitzada, és a dir, on la presència de dones és majoritària, no es correspon amb la realitat, ja que el número de dones periodistes queda bastant lluny del 50%.

Aquesta radiografia de la professió a Catalunya consta d'una enquesta a 420 periodistes amb un exhaustiu qüestionari, i d'una investigació qualitativa, basada en 30 entrevistes en profunditat. La recerca assenyalava la dificultat de les dones per accedir a la professió i es detecta un salt notable entre la majoritària presència femenina a les facultats de Comunicació des de fa anys (actualment és del 70%) i a la professió, on les xifres s'inverteixen: hi ha un 37% de dones periodistes exercint, davant un 63% d'homes.

Les periodistes pateixen discriminació

Respecte a la situació de les dones en el periodisme, el 63% dels enquestats, homes i dones, creu que existeix discriminació de gènere a la professió. Això es manifesta en el salari que perceben homes i dones i en l'accés a càrrecs de responsabilitat: mentre el 44% de les dones

són redactores (davant un 26% d'homes), només un 18% són directives davant el 30% d'homes. A les converses de la recerca qualitativa, els i sobretot les periodistes expliquen aquest fenomen pel masclisme imperant a la societat, i encara més a les redaccions dels mitjans. El gran problema fa referència a l'absència de dones en càrrecs directius, encara que les dones periodistes destaquen d'altres formes de discriminació com sous més baixos per feines equivalents o diferències que les perjudiquen a l'hora de repartir tasques o assignar temes.

Un problema que detecten totes les dones, però només una minúscula part dels homes, fa referència a la compatibilització de la feina amb la vida privada. "El periodisme no té horaris" i no deixa temps per la parella, les amistats, les aficions i això resulta més evident encara amb els fills/es. Les dones entrevistades no tenen una solució per a aquest problema, sinó que cadascuna s'ha de buscar la seva per mantenir algun tipus d'equilibri entre la vessant personal i la professional.

Un 44% de dones són redactores (davant un 26% d'homes), però només un 18% són directives davant el 30% d'homes

Futur en femení

Malgrat les dificultats actuals per a les dones periodistes, el futur del periodisme serà femení. L'investigador i periodista Quim Gil, creu que els futurs professionals hauran de tenir una àmplia formació i ser polivalents, amb gran flexibilitat i capacitat d'adaptació a entorns continuament canviant, menys individualistes i amb un clar compromís social. Gil parla de la "periodista en xarxa", que es mou en un mar d'informació i està interconnectada a fonts, d'altres periodistes, audiència, interactors, etc., i ho diu en femení perquè està convençut que les dones estan més predisposades i més capacitades per a la comunicació en xarxa. La periodista en xarxa serà capaç de gestionar el caos, component permanent de la xarxa, que té com a aspecte positiu disposar d'un grau de llibertat d'expressió desconegut fins ara. Serà també capaç de gestionar la interactivitat, la hipertextualitat, la memòria virtualment il·limitada de la xarxa, i la multiculturalitat.

Aquesta opinió ve ratificada pel fet que, com revelen les enquestes periòdiques del Col·legi de Periodistes, les dones periodistes són més joves que els seus col·legues, ja que els homes es concentren en les franges d'edat superiors als 35 anys. Per tant, el futur femení del periodisme és més que probable, però caldrà veure si s'aconsegueix trencar el sostre de vidre i accedir a les responsabilitats en igualtat.

Butlleta de Subscripció. Revista Dones

Si vols rebre aquesta revista a casa teva, emplena aquesta butlleta:

Nom _____

Cognoms _____

Adreça _____

Telèfon _____

Ajuntament de Sant Boi. Programa Dona. Can Jordana. C/ Ebre, 27. 08830 Sant Boi de Llobregat. Tel 93 635 12 00

8 de Març, Dia Internacional de les dones

Com altres anys, a Sant Boi s'organitzen i es participa en nombrosos actes i activitats que giren a l'entorn de la celebració del 8 de març, dia internacional de les dones, una commemoració que se celebra a tot el món.

Les associacions de dones de la ciutat aprofiten aquesta data per trobar-se, parlar, opinar..., intercanviar experiències sobre els temes que en el seu dia a dia més les preocupen.

PROGRAMA D'ACTES

25 FEBRER

Calçotada

Lloc: Can Xicol. Hora: 14 h. Preu: 25 euros
Ho organitza: Associació de dones

26 FEBRER

TEATRE: "Garatges" de Jakob Arjouni
Una obra de denúncia de la violència, del racisme, del masclisme... a càrrec de: AGA-Teatre
Ho organitza: Consell de Barri Centre
Lloc: Cal Ninyo, C/ Joan Bardina 44-46
Hora: 22 h

3 MARÇ

*Dinar intercultural

Ho organitza: Consell de la Dona i Dones EL FARAH
Lloc: Can Massallera
Hora: 14 h

***Xerrada:** La síndrome de la dona treballadora
Ho organitza: Ajuntament i Servei T'Escoltem Dona
Lloc: Casal de Barri Marianao
Hora: 18 h

4, 5 i 6 MARÇ

Intercanvi amb la Federació d'Associacions de Dones de Montilla del Palancar (Cuenca)
Ho organitza: Federació de dones per la Igualtat del Baix Llobregat. Tel. 93 637 22 99

8 i 9 MARÇ

Inauguració de l'exposició de pintura, dibuix, puntes de coixí, tall i confecció i manualitats.
Ho organitza: Associació de Dones Esclat
Lloc: Casal de Barri de Cooperativa, mati i tarda.

8 MARÇ

*Avancem en la igualtat

Ho organitza: UGT
Lloc: Rambla Sant Monica, 10 (Sala Brigades) Barcelona
Hora: 9 h a 13 h

*Ofrena floral i lectura del Manifest del 8 de març al monument de la Dona Treballadora.

Ho organitza: Associació de Gent Gran de Cooperativa Molí Nou
Lloc: Plaça Ciutat Cooperativa
Hora: 16.30 h

*Commemoració del Dia Internacional de les Dones:

Reconeixement a les dones jubilades d'oficis a Sant Boi (infermeres, llevadores i mestres)
Ho organitza: Ajuntament i Consell Municipal de la Dona
Lloc: Can Massallera
Hora: 18 h

*Tertúlia intercultural sobre Com hem avançat les dones.

Ho organitza: Associació Cultura Viva Santboiana.
Lloc: Casal de Barri Camps Blancs
Hora: 10 h a 11.30 h

*Cafè – tertúlia.

Tema: Dona, llibertat i família
Ho organitza: Associació Cultura Viva Santboiana.
Lloc: Casal de Barri Camps Blancs
Hora: 17.30 h a 19 h

10 MARÇ

Negociació col·lectiva d'igualtat d'oportunitats

Ho organitza: UGT del Baix Llobregat.
Lloc: Casal Municipal de la Gent Gran "El Centre"
C/Sant Isidre, 22-24 Gavà.
Hora: 10.30 h

10 MARÇ

"Jornada de conciliació"

Adults/es: Còctel - Debat: Nova llei integral violència de gènere.
Infants: Berenar – Sopar: El racó de la música.
Ho organitza: Secretaria de polítiques d'igualtats PSC
Lloc: Seu agrupament PSC. Carrer Rutlla, 1
Hora: 19 h

11 MARÇ**Sopar de dones de Can Carreres**

Ho organitza: Comissió de Cultura i Festes de Can Carreres.

Lloc: Local Social de Can Carreres

Compra de tiquets al local social

Hora: 21 h

12 MARÇ*** 8.000 metres per a la Igualtat d'Oportunitats**

Ho organitza: CCOO del Baix Llobregat

Lloc: Piscina Municipal del complex esportiu Sagnier C/ Montseny s/n del Prat de Llobregat.

Hora: 10 h

*** Teatre: Lisístrata de Aristofanes**

La lluita per l'igualtat de les dones no és de la modernitat, sinó que des de temps llunyans, el paper de la dona ha sigut considerat secundari i no per això ha deixat de ser un "pilar" fonamental per la evolució i el desenvolupament del gènere humà.

A càrrec de: Grup de teatre, El Trànsit (Club esportiu COCOS)

Ho organitza: Consell de la Dona de Sant Boi

Lloc: Cal Ninyo. C/JoanBardina, 44-45

Hora: 21 h

Preu: 4 euros

15 MARÇ**Cine Fòrum: "Las mujeres de verdad tienen curvas"**

Dir.: Patricia Cardoso. EE.UU, 2002. Versió subtitulada en català.

El film descriu les dificultats que té l'Ana, una jove filla d'immigrants mexicans als EE.UU, per configurar la seva existència, a cavall entre la rigidesa de les tradicions d'origen i les possibilitats que se li obren per satisfer els seus desitjos d'emancipació.

Xerrada col·loqui: Silvina Gimpelewinz (Psicòloga)

Ho organitza: Consell de la Dona

C/Joan Bardina,44-45.

Hora: 18 h

16 MARÇ***Sortida a CALDEA – ANDORRA**

Ho organitza: Associació de Dones de Sant Boi

Hora de sortida: 7.00 h. des de Casal de Barri Marianao.

Preu: 36 euros. Tel. 93 652 16 93

***Debat: democràcia paritària, realitat o quimera?, amb:**

- Julia Sevilla Merino, professora de la Universitat de València, autora del llibre Mujeres y ciudadanía: la democràcia paritaria, editat per l'Institut d'Estudis de la Dona de la Universitat de València.
- Marta Corcoy i Montserrat Puig, periodistes de l'Associació de dones periodistes de Catalunya presenten el seu llibre Les dones als governs locals publicat per l'Editorial Montflorit

Lloc: Diputació Barcelona. Centre Francesca

Bonnemaison. C/Sant Pere més baix, 7. Barcelona.

Hora: 19.30 h

17 MARÇ**II Jornades dona i mobilitat**

Ho organitza: CCOO del Baix Llobregat.

Lloc: Complex educatiu Torrent de Llops (Martorell).

Hora: 17 h

30 MARÇ**Passejada: Sant Boi des del punt de vista de les dones**

Ho organitza: Ajuntament de Sant Boi

Lloc de sortida: Museu de Sant Boi. Can Torrents

Hora de trobada: 16 h

durada: 2 hores

10 ABRIL**Sortida Passió d'Esparreguera**

Hora de sortida: 8.45 h des de Casal de Barri Marianao

Preu: 32,20 euros

Ho organitza: Associació de Dones de Sant Boi

14 ABRIL

Xerrada: Vull ser mare, però tot canvia amb ells fills/es. Com ser dona i mare i no morir en l'intent.

Ho organitza: Ajuntament i Servei T'Escoltem Dona

Lloc: Casal de Barri Marianao

Hora: 18.00 h

26 MAIG

Xerrada: Estar bé amb parella.

Ho organitza: Ajuntament i Servei T'escoltem Dona

Lloc: Casal de barri Marianao

Hora: 18 h

La revista Dones compleix 6 anys

Al març de l'any 1999 va sortir el primer exemplar de la revista Dones, el butlletí del Consell Municipal de la Dona.

El seu objectiu principal era i és el de convertir-se en una eina d'expressió de les dones, on hi tingui cabuda allò que a les dones els interessa i pensen... i on les informacions es tracten des d'una perspectiva de gènere, donant més importància a aquells temes que realment ens preocupen però que moltes vegades passen per alt els mitjans de comunicació més tradicionals.

L'any 2003 es va encetar una nova etapa de la revista, de la qual ja portem cinc números. Es va fer un nou disseny i es van renovar els continguts, creant espais per a les associacions de dones de Sant Boi, -explicant la tasca que realitzen i les activitats que ofereixen-, seccions fixes que donen compte del món professional de la dona, amb informació de tot allò que succeeix al nostre municipi i que estigui orientat a promoure la igualtat entre els homes i les dones però també tractat des d'una perspectiva global. Aquest fet ens permet fer reportatges sobre temes d'actualitat en els quals s'ofereix informació i documentació dels diferents àmbits referenciats tant a nivell global com local.

En aquesta nova etapa comptem amb la col·laboració i l'assessorament de l'Associació de Dones Periodistes de Catalunya.

Un programa adreçat a les dones des de Ràdio Sant Boi

"En Femení plural" és un espai radiofònic que s'emet des de 1997, amb el suport de les associacions de dones i el Consell Municipal de la Dona, al 89,4 FM, dirigit i presentat per Carolina Barber, directora de Ràdio Sant Boi.

L'objectiu principal d'aquest espai és el de fer visible les tasques i els treballs que les dones realitzen en qualsevol àmbit, preferentment a Sant Boi, però no exclusivament.

Des dels seus inicis "En Femení plural" ha sumat veus i experiències, de dones i homes, que ajudessin a comprendre i a divulgar opinions i pensaments per a una convivència entre gèneres. L'audiència del programa ha pogut escoltar des del forense que explicava la seva vivència amb els maltractadors, fins solucions per eradicar la violència en totes les seves manifestacions. Les convidades en els debats han conclòs que l'educació i la formació de les persones és fonamental per possibilitar altres valors de convivència i en les xerrades hem dit i repetit que dones i homes, som diferents però que aquesta diferència és una avantatge per formar una societat més rica i plural, basada en el respecte i la tolerància. S'ha informat de campanyes per la pau, per la llei integral contra de la violència de gènere, per unes pensions dignes per les viudes... Una referència obligada en el programa ha estat i és el moviment internacional de dones "mujeres de negro", presents on hi ha conflicte bèlic.

Tot en diferents horaris i formats, segons la temporada i els recursos humans, però, sempre procurant ser properes i reflectir els moments d'actualitat.

Les dones periodistes als mitjans locals de comunicació de Sant Boi

Les dones són majoria a Sant Boi com a redactores o corresponsals dels mitjans generalistes. Els càrrecs de responsabilitat, però, estan ocupats per homes, igual que succeeix a la professió periodística i a la societat en general.

No obstant cal diferenciar entre els mitjans locals privats i els públics.

En aquests últims hi ha un equilibri entre els gèneres. Concretament en el **Viure Sant Boi** hi ha dues dones i un home. Mentre que en l'Emissora Municipal, **Ràdio Sant Boi**, la directora és una dona i els redactors dos homes.

Pel que fa als mitjans privats locals el **Mercat** és l'únic que té una dona com a directora, però no periodística, sinó de publicació i dins l'àrea comercial.

No obstant això, el sexe del director/a d'un mitjà no és cap garantia perquè els continguts s'inclinin a favor o en contra de qualsevol opció, en aquest cas de la perspectiva de gènere. Perquè per damunt de totes aquestes persones està la línia editorial i o d'empresa sota el nom de gerent, cap d'àrea, consell d'administració o propietari/ària del mitjà i aquesta és la que cal canviar si volem una societat diferent en la que dones i homes tinguin les mateixes oportunitats.

Associació EMI contra la Violència familiar: sis anys ajudant a les dones, sis anys sensibilitzant a la societat

A EMI no tenen un llistat de quantes persones es registren com a membres de l'associació, ni quantes persones paguen la quota establerta. Això no té cap mena de valor per a aquesta entitat. Allò que realment importa és que qualsevol dona que estigui patint una situació de maltractament pugui anar a l'associació i ser escoltada i ajudada.

EMI va néixer l'any 1999 com un grup d'ajuda mútua entre dones maltractades a iniciativa de Rosa Maria Bieto, la seva actual presidenta. Bieto havia patit una situació de violència domèstica uns anys endarrere, i va aconseguir tirar endavant, després de passar 6 mesos en una casa d'acollida, i refer la seva vida. Reconeix que una de les coses que més la van ajudar va ser el propi recolzament de les companyes de la casa d'acollida, dones que vivien o havien viscut experiències semblants a la seva. Quan l'Amor del Àlamo, regidora de la dona –avui dia de polítiques transversals- i la Lluïsa Moret, tècnica de l'Ajuntament –que llavors estava en el servei T'escoltem Dona-, la van sentir explicar això, la van posar en contacte amb un petit grup de dones que des dels serveis municipals havien detectat que es trobaven en una situació de maltractament i les van animar a constituir el grup d'ajuda mútua.

La tasca del grup d'ajuda és sobretot escoltar les dones. "Si un dia hem de plorar totes per alguna qüestió plorem i si hem de riure, riem", explica Rosa Maria Bieto. Que la dona se senti recolzada, compresa i escoltada és el més important per a EMI. El fet que les persones que porten el grup d'ajuda hagin patit també maltractaments dóna més força a les dones que s'apropen a elles. "Si una persona que no hagi passat per això li diu a una dona maltractada: te'n sortiràs, la dona li pot contestar... molt bé, però tu què en saps del que jo estic passant, en canvi jo li puc dir te'n sortiràs, sé el que estàs passant i si jo vaig poder, tu també podràs"

A més, des del grup mai jutgen les dones, ni les decisions que prenen encara que pensin que poden estar cometent un error. "I les nostres portes sempre estan obertes", afegix Nati Santamaria, una sòcia d'EMI, "una dona pot venir avui i no tornar fins d'aquí un any, però nosaltres la rebrem com si fos ahir la darrera vegada que ens vam veure". A EMI no hi ha cap obligació, cada dona ha de viure el seu propi procés i ha de poder parlar i enfrontar-se a la situació quan estigui preparada.

Una de les coses que les integrants d'EMI tenen molt clara és que elles no són professionals, només poden donar comprensió i escoltar. Sempre treballen al costat dels i de les professionals –psicòlogues, assistents socials...- i els hi deriven els casos quan veuen que és necessari.

Per altre banda, elles només es veuen capacitades per atendre a dones maltractades. Els problemes, les circumstàncies i les experiències dels homes maltractats són completament diferents. "Per això quan alguna vegada ha vingut un home demanant informació, l'hem atès, però el derivem cap els serveis que li poden oferir una ajuda més adient", comenta Bieto.

L'any 2.000 aquest grup d'ajuda mútua va constituir-se en associació. La decisió va sorgir a partir de la reflexió que tant important era treballar de cara a les dones maltractades com de cara a la societat, en tasques de sensibilització social.

Des de llavors, han dut a terme diferents activitats, des de xerrades a diferents entitats, a escoles, a les presons... etc, fins diferents actes lúdics com un dòmino gegant que es juga fent coincidir valors com ara la tolerància, la igualtat, el diàleg..., com una representació gairebé a l'estil de la Fura dels Baus per commemorar el 8 de març, dia internacional de les Dones.

La darrera iniciativa de l'Associació EMI ha estat elaborar un calendari de l'any 2005 on cada mes el protagonista és un d'aquests valors a partir del qual volen conscienciar a la societat.

El mes de març del calendari elaborat per l'associació EMI on promouen el valor de la comunicació.

Des d'EMI s'escolta i s'ajuda les dones maltractades.

Es consolida el servei de denúncies sexistes L'Observatori de les Dones en els Mitjans de Comunicació, creat per 5 ajuntaments del Baix Llobregat, compleix 5 anys

L'èxit social de les dones sembla ser proporcional a la seva bellesa, o això transmeten la majoria dels missatges publicitaris. D'aquí l'obsessió constant per un cos al que sempre li falta o li sobra alguna cosa per ser "perfecte". La felicitat passa per ser una mestressa de casa preocupada en tot moment per la família. Quan treballen són secretàries i infermeres. Les poques executives, metgesses, etc. es deixen portar per rastres olorosos com AXE, es despisten pensant a la bugada o netegen elles mateixes les taules de reunions.

A la premsa diària i als debats informatius de televisió, l'opinió de les dones és invisible. Més del 80% de les vegades està en boca dels homes i elles poques vegades tenen l'oportunitat de compartir i construir coneixements.

La tira còmica del passat 2004 de Cándido al diari La Razón es permet fer broma sobre la violència que deixa mortes més de 70 dones a l'any en mans dels seus companys.

La Universitat Internacional de Catalunya sembla restringir els seus títols als homes ja que anuncia que forma "filòsofs, infermers, advocats"... Bazar el Regalo ens recorda per al dia de la mare que "ella se merece más" i ens recomana "haz su vida más fácil" amb paelles, planxes, microones i aspiradors. Judith Mascó es mostra contenta perquè "per fi" pot menjar "Donuts" com els seus fills, ara li està permès, perquè s'ha creat la versió light.

Aquests i tants altres són alguns dels exemples analitzats per l'Observatori a partir de les denúncies rebudes per la ciutadania. Aquesta instància de participació front als continguts sexistes i discriminatoris dels mitjans de comunicació fou creada el setembre del 2000 pels consells de dones de cinc ajuntaments del Baix Llobregat: Cornellà, Esplugues, Sant Boi, Sant Joan Despí i Sant Feliu. Cinc anys després són onze els ajuntaments que donen suport a aquesta institució i es compta també amb les poblacions de Badalona, Barberà, Barcelona, Cervelló, Sant Just Desvern i Sabadell.

L'Observatori oferta actes de sensibilització, doncs és conscient de la importància de l'extensió d'un discurs crític des d'una perspectiva de gènere envers tot tipus de missatges (informatius, d'opinió, d'entreteniment, publicitaris) retransmesos a tots els mitjans. Durant el 2004 s'han fet disset tallers, cinc presentacions i altres activitats com cinefòrums als diferents municipis. A més, es col·labora amb el Consell Àudio-visual de Catalunya i elaborem articles i investigacions.

El "Taller de dinamització i el de "Sexisme i publicitat" presenten exemples publicitaris denunciats i es pretén aprendre a reconèixer i superar els diferents arquetips de gènere. Trobem lemes com els dels rellotges IWC, "tan complicado como una mujer pero puntual", o els "lo sentimos chicas, tenéis que estar siempre preparadas para el efecto AXE" i "márcales el camino" de l'empresa Lever-Fabergé entre les 81 queixes del 2003. O campanyes per aprimar-se, com el Pla Vitalínea de Danone o de Kellogg's Special K, o imatges de productes anticelulítics com Liposyne de Vichy que continuen presentant el cos de les dones com un problema entre les 92 reflexions enviades durant el 2004.

Altres tallers com els de "Dones i mèdia", "Violència i mèdia" o els destinats a professionals mostren la representació de les dones en formats informatius, o com s'invisibilitza la seva participació a la societat mitjançant el silenci, la victimització o l'estereotipització.

El volum creixent d'activitat a l'Observatori demostra que ens queda molt camí per fer, però que podem ser optimistes respecte un canvi de consciència social. Cada vegada més, la ciutadania sent i exerceix el dret a demanar uns continguts dignes i respectuosos amb la diversitat i amb les diferències, ja que el servei de denúncia i felicitació per "bones pràctiques" es consolida. Pot ser algun dia podrem veure dones de més de 30 anys que no estiguin malaltes o no siguin víctimes, dones protagonistes dels fets que es relaten, participatives, diverses en les seves edats i constitucions físiques, dones de molt diferents nivells econòmics i amb feines reconegudes... Mentre tant, l'Observatori queda a la disposició de les persones que creuen en un canvi positiu a través de la crítica constructiva.

L'Observatori:

Telèfon: 93 377 72 70

Correu:

observatorid@observatoridelesdones.org

Web: www.observatoridelesdones.org